

REVISTA DEL CENTRO DE LECTURA

Cuarta época

Reus, Enero de 1968

Núm. 185

DIRECTOR: ENRIQUE AGUADÉ Y PARÉS

Redacción y Administración: calle Mayor, 15 - Talleres: Gráficos Rabassa - Baja del Carmen, 23 bis - Tirada ejemplares 2.250 - D. L.-T. 20-1958

SUMARIO: *Pompeu Fabra.* — *Isidre Fonts, premiat a Marsella.* — *La superfície dels cultius del terme de Reus en el present segle*, por JOSEP IGLÉSIES. — *El carnaval de todo el año*, por PERIOT. — *Noticiari. Parlem-ne?* — Activitats del Centre. Estadístiques: Socios ingresados; Premio obtenido; Libros ingresados; Servicio meteorológico; Estadística anual de biblioteca.

Pompeu Fabra

El dia 20 de febrer vinent s'escau el centenari de la naixença de Mestre Pompeu Fabra, a Gràcia, aleshores vila "propera" a Barcelona. Ni el Centre ni aquesta Revista no podrien deixar passar l'efemèrides de la naixença d'un home que va fer una tasca fonamental per Catalunya. Pompeu Fabra era d'aquells homes que com Prat de la Riba, Puig i Cadafalch, el cardenal Vidal i Barraquer, el doctor Turró, el doctor Pi i Sunyer i tants d'altres de l'època —no pas gaire llunyana— que a la gent d'aquest país, que duia a dins aquella cosa profundament arrelada, els floria i fruitava en abundor i maduresa. Aquella època de *fer feina* i de la *feina ben feta*, quan la cultura universal i l'esperit d'Europa trobaven sempre un recer propici i amb pocs entrebancs —sense cap, no hi ha estat mai—, quan tothom —fixeu-vos-hi bé— *tothom* feia tasca positiva, fins els que es pensaven fer-la negativa i tot. L'home que naixia a Gràcia —vila "propera" a Barcelona— el 20 de febrer de 1868, va ésser, però, qui va fer la feina més ben feta i més positiva de totes, la feina de més durada, que mai no desdiu ni pot desdir, la feina perdurable i eterna: codificar científicament i intel·ligentment una llengua caiguda, arraconada, pintoresca i anàrquica. Aquesta feina, aquesta tasca pacient i grandiosa, immortalitza un home molt més que no pas totes les gestes guerreres i heroïques de la història. Perquè la gran obra de Mestre Fabra va ésser aquesta: la codificació, l'encarrilament definitiu, la categoria del català com a llengua moderna i apta per a tots els usos. Abans de l'any 1936 era possible i quotidià llegir en català publicacions no pas solament literàries sinó científiques —mèdiques, filosòfiques, d'arquitectura, de dret, d'enginyeria, etc.— i l'idioma s'hi plegava, s'hi adaptava sense forçar-lo, i hi reeixia plenament. I publicacions artístiques al nivell europeu. I abundants publicacions informatives —diaris i revistes— amb totes les exigències de tipografia, informació i presentació. Tot això ho havia fet possible l'obra gegantina de Pompeu Fabra, el "seny ordenador de

la nostra parla" com diu el pedestal on reposa la seva noble testa a la nostra Biblioteca, i com també diu la medalla que fa un parell d'anys la Secció de Lletres d'aquesta casa va encunyar. Per sempre més aquest país nostre, tan petit i tan estimat, ha d'agrair profundament, religiosament, que Mestre Fabra fos nat aquell 20 de febrer d'ara fa cent anys a Gràcia, la vila "propera" a Barcelona.

No voldriem pas, en aquesta avinentesa, oblidar el generós, eficient i abnegat equip que va ajudar el Mestre en la tasca que va ser l'obra de la seva vida. No volem dir noms: potser ens descuidariem d'algun i ens sabria molt de greu. Altrament, aquesta feina semianònima potser és més simpàtica mantenint-la així, i tothom la sabrà avaluar. Per a tothom qui formava en aquell equip també el nostre agraïment i la nostra eterna reconeixença.

Hem dit que no podríem deixar passar l'efemèrides sense participar en la commemoració que tot Catalunya celebrarà. I ho farem. Més enllà anirem donant-ne notícia. De moment un record emocionat per a aquell home que als vuitanta anys moria a la Catalunya de més enllà de la frontera on roman la seva despulla humana. Un record i una afirmació.

SECCIÓ DE LLETRES

Isidre Fonts, premiat a Marsella

Als Jocs Florals de la Llengua Catalana, celebrats el 15 d'octubre de 1967, a Marsella (Provença), en el CIX aniversari de llur restauració, ha obtingut dos premis el nostre consoci i dilecte amic Isidre Fonts i Masdén.

A un seu recull de deu poemes, presentat sota el lema «Feina, massa feina», ha estat adjudicada l'Englantina d'or, un dels tres premis ordinaris dels Jocs, i per aquest motiu, d'una importància rellevant.

Un altre recull de tretze composicions que hi presentà sota el lema «Lluita, i després victòria», ha estat distingit amb el premi «Salvador Seguí», un dels que havien estat convocats al mateix temps que els tres que formen la trilogia tradicional dels Jocs: Fe, Pàtria i Amor.

El jurat que qualificà els treballs i emeté el fall era presidit per Maria Aurèlia Capmany, a la qual acompanyaven en la tasca Charles Camproux, Jordi Pere Cerdà, Joan Fuster, Robert Lafont, Joan Triadú i Francesc Vallverdú, tots ells escriptors i crítics literaris ben coneguts i de prestigi no discutit.

La Secció de Lletres d'aquest Centre té a honor d'oferir als lectors de la Revista un tast de les obres premiades, amb la publicació d'alguns dels poemes que en formen part. És la seva manera de felicitar el poeta recentment llorejat.

ENGLANTINA

LEMA: *Feina, massa feina.*

Fill

*Fill
que encara no dius paraules,
que jugues amb fustes i papers,
i cada troballa teva
és una festa per a tots,
que ens alegres quan rius
i tenim por quan plores
perquè esperem molt de tu.*

*Trobaràs moltes coses començades,
i sabràs que hem pres actituds
no fàcils
pensant en tu,
perquè ets net,
i tens la mirada
plena de preguntes.*

Em faig retret

*Em faig retret
de les coses que no he començat,
mentre camino
per la terra enormement meva,
ara emblanquida per la lluna
i poc estimada de sempre.*